

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121380423
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6121380423.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členiek senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Remedium Legal s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: V. Z., nar. XX.XX.XXXX, G. X, XXX XX O., o zaplatenie 436,52 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 6Csp/93/2021-167 zo dňa 25.01.2022, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje sa rozsudok.
- II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto:
„Žalobu zamietla.
Žalovanej vo vzťahu k žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznáva.“

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobca sa žalobou podanou na upomínacom súde v Banskej Bystrici domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 436,52 eura spolu s úrokom 209,54 eura, úrokom z omeškania 27,31 eura a úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 428,52 eura od 13.10.2020 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Ďalej uviedol, že na základe uzatvorenej zmluvy o splátkovom úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, bol žalovanej poskytnutý spotrebný úver vo výške 900,- eur, pričom poskytnutý úver sa žalovaná zaviazala splácať 60 mesačnými splátkami vo výške 26,40 eura. Žalovaná uhradila z úveru sumu 1.084,72 eura, ako to vyplýva z vyjadrenia žalobcu.

Mal za preukázané, že v zmluve o úvere absentuje povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to doba trvania zmluvy. Zároveň uviedol, že v zmluve absentuje aj ďalšia podstatná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v súvislosti s tam uvedenou RPMN, a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, a to na základe platných údajov v čase uzatvorenia úverovej zmluvy s prehľadným uvedením všetkých predpokladov k jej výpočtu použitých.

Dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Uzavrel, že v danej právnej veci mal za preukázané, že žalovanej boli splátkovým úverom poskytnuté finančné prostriedky vo výške 900,- eur, pričom z tohto úveru už uhradili 1.084,85 eura. Bol toho názoru, že žalobu žalobcu je potrebné zamietnuť, pretože jeho nárok po vykonanom dokazovaní a preukázaní bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, nie je dôvodný.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 a § 262 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že sa nestotožňuje s právnym názorom súdu, v zmysle ktorého deklaroval, že zmluva neobsahuje uvedenie konkrétnych predpokladov použitých na výpočet RPMN. Podľa jeho názoru vychádzal pri vytváraní predmetných záverov z nesprávneho zistenia skutkového stavu, ako aj z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že predmetná zmluva obsahuje informáciu o výške schváleného úveru, počte mesačných splátok, výške mesačných splátok, termínu prvej a poslednej splátky úveru, úrokovú sadzbu, ako aj celkovú čiastku ktorú mal žalovaný zaplatiť. Poukázal na to, že základná rovnica, ktorá vyjadruje ročnú percentuálnu mieru nákladov, kladie do rovnováhy na ročnom základe celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov na jednej strane a celkovú súčasnú hodnotu splátok a platieb poplatkov na strane druhej, je obsiahnutá v prílohe č. 2. k zákon č. 129/2010 Z.z.. Uzavrel, že zmluva obsahom spĺňa všetky náležitosti uvádzané v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a žalovaná bola v zmysle požiadaviek ZoSÚ jasne a zrozumiteľne informovaná o predpokladoch použitých pre výpočet RPMN, ako aj o dobe trvania zmluvy.

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si vyčíslil trovy odvolacieho konania.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

4. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanými nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

5. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby na tom, že žalovaná zaplatila žalobcovi nad rámec istiny čerpaného spotrebiteľského úveru, nakoľko zmluva o splátkovom úvere zo dňa 26.06.2015 neobsahuje všetky náležitosti stanovené zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“) platného v čase uzatvorenia posudzovanej zmluvy, a v dôsledku toho je spotrebiteľský úver, ktorý žalovaná od právneho predchodcu žalobcu čerpala v zmysle uvedeného zákona bezúročný a bez poplatkov, takže žalovaná mala povinnosť splatiť žalobcovi len istinu čerpaného spotrebiteľského úveru a všetky jej ďalšie peňažné plnenia, ktoré žalobca prijal, sú plneniami bez právneho dôvodu.

6. Zákon č. 129/2010 Z.z. v ust. § 9 ods. 2 presne definoval, aké náležitosti, okrem všeobecných, musia spotrebiteľské zmluvy obsahovať. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že povinnou náležitosťou spotrebiteľskej zmluvy bolo okrem iného aj uvedenie doby trvania zmluvy.

7. V zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f) 129/2010 Z.z. je údaj o dobe trvania zmluvy jeden z dôležitých obligatórnych náležitostí spotrebiteľských zmlúv, ktorého absencia je postihnutá sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. Vzhľadom na to, že uvedený zákon nepostihuje sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti absenciu alebo nesprávne uvedenie ktorejkoľvek obligatórnej náležitosti vymedzenej v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., ale len taxatívne vymedzených náležitostí (viď § 11 zákona č. 129/2010 Z.z.) možno mať za to, že doba trvania zmluvy patrí medzi jeden z najdôležitejších obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy. Odvolací súd poukazuje na to, že gramatickým výkladom § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. možno dospieť k záveru, že je potrebné rozlišovať medzi pojmom „doba trvania zmluvy“ a pojmom „termín konečnej splatnosti úveru“. Pojem „doba trvania zmluvy“ je potrebné vykladať ako dobu, na ktoré je zmluva uzatvorená, pričom môže ísť o dobu neurčitú alebo o dobu, ktorá je totožná s dobou na ktorú sa uzatvára napr. zmluva o bežnom účte. Uvedený pojem tak nemožno stotožniť s dobou čerpania, resp. aktuálneho čerpania konkrétneho úveru. V predmetnom prípade bola zmluva medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou uzatvorená na dobu určitú, a to až do úplného vysporiadania všetkých vzťahov, ktoré vznikli na

základe alebo v súvislosti s úverom (časť II bod 16 zmluvy). Uvedenú formuláciu však ani podľa názoru odvolacieho súdu nemožno považovať za splnenie si povinnosti vyplývajúcej z § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010, pretože z neho jasne a zrozumiteľne nevyplýva presne do kedy, resp. do ktorého okamihu uzatvorená zmluva má trvať. Stanovenie doby trvania zmluvy ako jednej z obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy totiž vyžaduje presné a jasné vymedzenie informácie. Rovnako nepostačuje, ak je spotrebiteľ povinný si odvodzovať takýto údaj alebo informáciu z iných ustanovení zmluvy. Z uvedeného dôvodu preto nemožno prisvedčiť tvrdeniu žalobcu v podanom odvolaní, že uvedený údaj si mohla žalovaná zistiť, resp. odvodiť napríklad z dátumu ku ktorému mala uhrádzať mesačné splátky, počtu splátok, či termínu konečnej splatnosti. Počet a výška splátok úveru predstavovali v čase uzatvorenia zmluvy samostatné zmluvné náležitosti, ktorých súčasne nemožno stotožňovať s chýbajúcim, resp. neurčito a nejasne uvedeným údajom o dobe trvania zmluvy.

8. Účelom právnej úpravy (§ 4 ods. 5 ZoSÚ) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške (sume) úrokov z úveru a poplatkoch. Žalovaný ako dodávateľ mal preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov, a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 4 ods. 5 ZoSÚ). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalobca však túto možnosť nemal, keďže výška úroku nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010).

9. Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na ďalší nedostatok úverovej zmluvy a to, že v úverovej zmluve absentuje jej podstatná náležitosť podľa cit. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, s čím sa v celom rozsahu stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie v súvislosti s uvedenou ročnou percentuálnou mierou nákladov (RPMN), a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, resp. priamo v úverovej zmluve absentuje explicitný a pre spotrebiteľa zrozumiteľný výpočet tejto RPMN na základe údajov platných v čase uzatvorenia úverovej zmluvy s prehľadným uvedením všetkých predpokladov k jej výpočtu použitých.

10. Ani prípadné opísanie vzorca na jej výpočet zo zákona v tomto smere nepostačuje, ak navyše v tomto vzorci nie sú doplnené premenné k jej výpočtu.

11. RPMN vyjadruje reálnu cenu spotrebiteľského úveru a je kľúčovým ukazovateľom pre porovnanie výhodnosti úverov od rôznych úverových inštitúcií. Je to teda pre spotrebiteľa najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru, pretože okrem úrokovej miery v sebe zahŕňa aj ďalšie iné poplatky súvisiace s úverom ako napr. poplatok za vybavenie účtu, poistenie úveru, ak je podmienkou pre získanie výhodnejšieho úroku, a iné, prepočítané na jeden kalendárny rok.

Inými slovami RPMN vyjadruje celkové náklady, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za požičanú sumu, keďže zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom.

V danom prípade v úverovej zmluve nie sú v súlade s dikciou cit. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch prehľadne teda v rozpore s princípom transparentnosti uvedené všetky potrebné údaje, žalobcom(dodávateľom) použité pre výpočet RPMN, pretože nie je úlohou spotrebiteľa detektívnym inštinktom „pátrať“ v úverovej zmluve, či táto obsahuje všetky potrebné údaje pre výpočet RPMN, o ktorých spotrebiteľ častokrát ani len netuší.

S poukazom na cit. § 9 ods. 2 písm. k), § 19 ods. 1, 2 a § 23 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, sa vyžaduje, aby v úverovej zmluve boli uvedené nie len predpoklady na výpočet RPMN, ale aj samotný jej výpočet, pretože, ako sa z citovaných noriem javí, výpočet RPMN nie je len internou záležitosťou dodávateľa (veriteľa), ktorý by mal v úverovej zmluve uviesť už len výsledok tohto svojho výpočtu, ale tento výpočet má byť transparentným (prehľadným) s komplexným uvedením vstupných premenných na jej výpočet použitých (aby aj spotrebiteľ vedel ktoré z množstva údajov uvedených v úverovej zmluve sú práve tými, ktoré sú pre výpočet RPMN dôležité), tak aby tento výpočet bol odkontrolovateľným nie len samotným spotrebiteľom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, ale hlavne a predovšetkým, aby bol odkontrolovateľným aj hocikedy spätne kontrolným orgánom za účelom zistenia, ako a či dodávateľ (veriteľ) v ktoromkoľvek čase postupoval pri výpočte RPMN v súlade so zákonom.

Je nutné dodať, že v tomto smere nepostačuje ani prípadne to, ak by sa predmetný výpočet RPMN nachádzal v samostatnom dokumente označenom ako „Štandardné Európske informácie o spotrebiteľskom úvere“, pretože sa jedná iba o predzmluvný formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľskom úvere, ktorý však veriteľa (dodávateľa)

nezbavuje povinnosti predmetnú náležitosť uviesť aj v samotnej úverovej zmluve, tak ako to vyžaduje zákonná dikcia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré ustanovenie vyžaduje, aby táto náležitosť bola obligatórnou náležitosťou bezprostredne spotrebiteľskej zmluvy podpísanej oboma zmluvnými stranami a nie iných, vznik úverového vzťahu „sprevádzajúcich“ formulárov, či žiadostí (pozri rozsudok Okresného súdu Bardejov sp.zn. 8Csp/59/2020 zo dňa 14.05.2021).

12. Je nevyhnutné s ohľadom na princíp transparentnosti poukázať na ratio decidendi rozsudku Súdneho dvora (šiesta komora) z 19. decembra 2019 vo veci C-290/19, v bodoch 25-35.

Na jednej strane tak článok 3 písm. i) smernice 2008/48, ktorý vymedzuje RPMN v tom zmysle, že predstavuje „celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom, vyjadrené ako percento ročne z celkovej výšky úveru“, ukladá povinnosť stanoviť presný percentuálny podiel.

Na druhej strane z článku 19 ods. 1 smernice 2008/48 v spojení s časťou I prílohy I tejto smernice vyplýva, že RPMN sa vypočíta podľa matematického vzorca, ktorý je uvedený v tejto prílohe, a mal by s presnosťou na jedno desatinné miesto odrážať všetky existujúce alebo budúce záväzky dohodnuté medzi veriteľom a spotrebiteľom. Odsek 5 druhý pododsek tohto článku 19 navyše uvádza, že výpočet RPMN musí byť jednotný. Ako správne poznamenala slovenská vláda vo svojich písomných pripomienkach, dodržanie uvedených požiadaviek môže viesť len k jedinému konkrétnemu výsledku, ktorý je vyjadrený s presnosťou na jedno desatinné miesto.

Tento výklad je okrem toho potvrdený cieľom, ktorý sleduje smernica 2008/48, a funkciou, ktorú plní RPMN v systéme vytvorenom touto smernicou.

V tejto súvislosti treba pripomenúť, že smernica 2008/48 bola prijatá s dvojakým cieľom, a to zabezpečiť všetkým spotrebiteľom v Únii vysokú a rovnocennú úroveň ochrany ich záujmov a uľahčiť vznik riadne fungujúceho vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi (rozsudok z 5. septembra 2019, Pohotovosť, C-331/18, EU:C:2019:665, bod 41 a citovaná judikatúra). Z odôvodnenia 19 tejto smernice vyplýva, že jej cieľom je najmä zabezpečiť, aby spotrebiteľ dostal pred uzavretím zmluvy o úvere primerané informácie najmä o RPMN v celej Únii, čo mu umožní porovnať tieto miery.

Súdny dvor mal príležitosť zdôrazniť, že pre spotrebiteľa má RPMN zásadný význam ako celkové náklady na úver predložené vo forme sadzby vypočítanej podľa jednotného matematického vzorca. Táto sadzba totiž umožňuje spotrebiteľovi posúdiť z hospodárskeho hľadiska rozsah záväzku, ktorý obsahuje uzavretie zmluvy o úvere (pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. apríla 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 90 a citovanú judikatúru; z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 66 a citovanú judikatúru, ako aj z 20. septembra 2018, EOS KSI Slovensko, C-448/17, EU:C:2018:745, bod 64).

Z tohto hľadiska informačná povinnosť uvedená v článku 10 ods. 2 smernice 2008/48, podľa ktorej zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza RPMN, prispieva k dosiahnutiu cieľov sledovaných touto smernicou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. septembra 2019, Pohotovosť, C-331/18, EU:C:2019:665, bod 42 citovanú judikatúru), najmä cieľa vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa.

Treba konštatovať, že ak by bolo prípustné upraviť v zmluve o úvere RPMN nie ako jednu konkrétnu hodnotu, ale ako rozpätie uvádzajúce najnižšiu a najvyššiu hodnotu, nebolo by splnené kritérium zrozumiteľnosti a stručnosti stanovené v článku 10 ods. 2 smernice 2008/48. Toto kritérium je pritom podstatné na to, aby mohol spotrebiteľ tak, ako to uvádza odôvodnenie 31 tejto smernice, poznať svoje práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere. Použitie takéhoto rozpätia totiž môže nielen sťažiť posúdenie celkových nákladov úveru, ale tiež môže viesť spotrebiteľa do omylu, pokiaľ ide o skutočný rozsah jeho záväzku.

Treba dodať, že v tejto súvislosti nie je relevantná okolnosť, ktorú uvádza vnútroštátny súd, že v čase, keď veriteľ predložil spotrebiteľovi ponuku na uzavretie zmluvy o úvere, údajne nepoznal niektoré informácie, najmä dátum čerpania úveru alebo dátum uzavretia zmluvy.

Smernica 2008/48 totiž v časti II prílohy I upravuje dodatočné predpoklady určené na uľahčenie výpočtu RPMN v prípade, že nie sú známe určité skutočnosti, alebo ak ich nie je možné určiť z iných dôvodov. Ak teda nie je známy dátum čerpania úveru, veriteľ môže na presný výpočet RPMN uplatniť dodatočné predpoklady upravené najmä v časti II písm. a) až c) prílohy I smernice 2008/48. Rovnako platí, že ak nie je známy dátum uzavretia zmluvy, časť II písm. f) bod ii) prílohy I tejto smernice stanovuje, že sa predpokladá, že dňom prvého čerpania je deň, ktorý vyplýva z najkratšieho intervalu medzi týmto dátumom a dátumom prvej platby, ktorú má spotrebiteľ uskutočniť.

Preto najmä vzhľadom na uvedené predpoklady, ktorých cieľom je uľahčiť jednotný výpočet RPMN, nemožno tvrdiť, že ak sú takéto skutočnosti neznáme, je uvedenie RPMN ako jednej konkrétnej hodnoty nemožné alebo neprimerane ťažké.

13. Na druhej strane Súdny dvor zdôraznil, že požiadavka jasného a zrozumiteľného formulovania, ktorá je uvedená v článku 5 smernice 93/13, sa uplatňuje v každom prípade, vrátane prípadu, keď podmienka patrí do pôsobnosti článku 4 ods. 2 uvedenej smernice, a to aj vtedy, ak dotknutý členský štát toto ustanovenie neprebral. Táto požiadavka by teda nemala byť obmedzená len na zrozumiteľnosť zmluvnej podmienky z formálneho a gramatického hľadiska (rozsudok z 3. marca 2020, Gómez del Moral Guasch, C-125/18, EU:C:2020:138, bod 46).

Naopak, vzhľadom na to, že systém ochrany zavedený smernicou 93/13 vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s podnikateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka transparentnosti sa musí chápať široko, teda tak, že vyžaduje nielen to, aby bola dotknutá podmienka zrozumiteľná pre spotrebiteľa z gramatického hľadiska, ale tiež aby zmluva transparentným spôsobom uvádzala konkrétne fungovanie mechanizmu, na ktorý odkazuje dotknutá podmienka, a prípadne aj vzťah medzi ním a mechanizmami stanovenými ostatnými zmluvnými podmienkami tak, aby bol tento spotrebiteľ schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú (pozri v tomto zmysle rozsudky z 30. apríla 2014, Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, body 70 až 73; z 3. októbra 2019, Kiss a CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, bod 37, ako aj z 3. marca 2020, Gómez del Moral Guasch, C-125/18, EU:C:2020:138, bod 43).

Jasnosť a zrozumiteľnosť zmluvnej podmienky, o ktorú ide vo veci samej musí preskúmať vnútroštátny súd z hľadiska všetkých relevantných skutkových okolností, medzi ktorými sa nachádzajú reklama a informácie poskytnuté veriteľom v rámci dojednávania zmluvy o úvere, a s ohľadom na mieru pozornosti, ktorú môže dosiahnuť priemerný spotrebiteľ, ktorý je bežne informovaný a primerane pozorný a obozretný (pozri v tomto zmysle rozsudky z 30. apríla 2014, Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, bod 74; z 26. februára 2015, Matei, C-143/13, EU:C:2015:127, bod 75; z 20. septembra 2017, Andriuciu a i., C-186/16, EU:C:2017:703, body 46 a 47, ako aj z 3. marca 2020, Gómez del Moral Guasch, C-125/18, EU:C:2020:138, bod 46). (pozri Rozsudok Súdneho dvora EÚ (štvrtá komora) zo 16. júla 2020 v spojených veciach C-224/19 a C-259/19).

14. Odvolací súd ďalej považuje za potrebné podotknúť aj vo vzťahu k samotnej výške úroku 22,90 %, ktorý je nepochybne neprimerane vysoký a je zrejmé, že právny predchodca žalobcu od žalovanej žiadal platiť neprimerane vysoký úrok vo výške, 22,90 %, napriek skutočnosti, že ako poskytovateľovi finančných služieb mu muselo byť z dostupných zdrojov zrejmé (napr. z internetovej stránky Národnej banky Slovenska, z ktorej vyplýva, že pri čerpaných úveroch pre obyvateľstvo v rozhodnom období (marec 2015) priemerná úroková miera predstavovala 10,13 % p.a.), že požadovaný úrok v danom prípade bol viac ako dvojnásobne vyšší ako úrok, za ktorý za obdobných podmienok iné banky úver poskytovali. Úrok z úveru vo výške odporujúcej dobrým mravom, s ktorým zákon spája absolútnu neplatnosť (§ 39 OZ), nemožno obhajovať ani princípom zmluvnej slobody, a toto konanie možno jednoznačne považovať za úmyselné porušenie Občianskeho zákonníka, ako aj Zákona o spotrebiteľských úveroch a z toho potom vyplýva ako nutný dôsledok aj úmysel (minimálne nepriamy) na strane dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie.

Dohodnutá úroková miera teda podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto je potrebné konštatovať aj rozpor s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

Odvolací súd ďalej poznamenáva, že nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi neprimerané, až úžernícke úroky.

15. Odvolaciemu súdu nedá navyše neuviesť, že aj keď súd prvej inštancie opomenul podrobne skúmať splnenie povinnosti veriteľa zistiť schopnosť splácať pôžičku zo strany žalovanej a opomenul zároveň skúmať pre aké splátky, v akej výške, bol vyhlásený default, a to pre aplikáciu ex offo premlčania (§ 54a OZ) teda možno nateraz minimálne v rozsahu bonity (C-303/20 v spojení s C-679/18) vysloviť pochybnosti o splnení povinnosti dodávateľa, a to v časti tzv. iných výdavkov napr. zdravotný stav - lieky, platba za bývanie a iné výdavky súvisiace s osobitnými subjektívnymi okolnosťami na strane žalovanej.

16. Vo vzťahu k vyššie uvedenému má odvolací súd za to, že nejasné a nezrozumiteľné uvedenie doby trvania zmluvy spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, a to hlavne so zreteľom na časť II bod 16 zmluvy kedy sa záver z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.11.2021 sp.zn. 2Cdo/69/2020 neuplatní. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť tohto úveru je naplnená

aj z dôvodu neuvedenia všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN a tým porušenie princípu transparentnosti. Preto nebolo potrebné ex offo ďalej sa zaoberať ostatnými dôvodmi bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené tak žalovaná bola povinná vrátiť žalobcovi len istinu jej poskytnutého úveru, t.j. sumu 900,- eur (sumu, ktorá bola reálne poskytnutá žalovanej. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalovaná reálne uhradila sumu 1.084,85 eura, teda vrátila viac, ako bola povinná plniť, preto žalobu správne zamietol.

18. Odvolací súd zároveň uvádza, že súd by mal mať na zreteli základný účel konania - poskytnutie spravodlivej ochrany subjektívnym právam účastníkov (porov. spravodlivosť nad formálne znenie zákona, správa prezidenta SR o stave republiky z 18.06.2015). Ústavne články o súdnej ochrane čl. 46 a nasl., čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd spolu s Občianskym súdnym poriadkom (Civilným sporovým poriadkom) predstavujú všeobecné požiadavky spravodlivého procesu. Vzťah práva a spravodlivosti načrtnol Český Ústavný súd keď v jednom zo svojich nálezov uviedol: „súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel záujmu chráneného príslušnou normou“ (porovnaj nález Ústavného soudu ČR sp. zn. II. ÚS 222/07).

19. S poukazom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 a 2 v spojení s § 262 ods. 1 podľa § 255 ods. 1 CSP. Procesne neúspešný žalobca nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá a úspešnej žalovanej žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli. Z týchto dôvodov rozhodol odvolací súd tak, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

17. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).